

PIMS – zespół pocovidowy u dzieci

Dzieci rzadziej niż dorośli zarażają się COVID-19, a jeśli zachorują – choroba często przebiega bezobjawowo lub łagodnie. Jednak może pojawiać się u nich zespół objawów po przejściu COVID-19, który czasami prowadzi do ciężkich powikłań

Co to za choroba

Wieloukładowy zespół zapalny u dzieci po przechorowaniu COVID-19, nazywany PIMS (z ang. pediatric inflammatory multisystem syndrome temporally associated with SARS-CoV-2), to powikłanie po przebytych COVID-19. Jego przyczyną jest reakcja immunologiczna (naszego układu odpornościowego) na COVID-19, pojawiająca się po dwóch-czterech tygodniach od zakażenia. Występuje ona również wtedy, gdy zakażenie było bezobjawowe.

Kto choruje

Najczęściej chorują dzieci w wieku szkolnym, mediana wieku to około 9 lat.

Jakie są objawy

Choroba przypomina infekcję, nie jest jednak zakaźna. Objawia się wysoką gorączką oraz następującymi objawami:

- bólem brzucha (czasem bardzo silnym)
- biegunką
- wymiotami
- wysypką – może się pojawić w różnych okolicach ciała i może różnie wyglądać, zazwyczaj są to różowe plamy, czasem przypominają pierścienie
- zapaleniem spojówek (białka oczu stają się przekrwione, bez wydzieliny)
- czerwonymi, spierzchniętymi ustami (wyglądają jak oblizywane na mrozie)
- zmianami na języku – kolor staje się żywczerwony, a na jego powierzchni pojawiają się drobne krostki (przypominające powierzchnię truskawki)
- obrzękiem dłoni i stóp
- znacznym osłabieniem
- powiększonymi węzłami chłonnyymi
- bólem głowy
- bólem karku
- bólem gardła.

Jak przebiega choroba

Objawy mogą pojawiać się w kolejnych dniach choroby, nie muszą też być wszystkie obecne. Przebieg choroby może być różnorodny – od łagodnego do ciężkiego. Mogą również pojawiać się dolegliwości w różnych układach (dlatego nazywa się ją wieloukładowym zespołem zapalnym):

- pokarmowym – silny ból brzucha, biegunka
- oddechowym – kaszel, duszność, ból w klatce piersiowej
- krążenia (sercowo-naczyniowym) – zbyt niskie / zbyt wysokie ciśnienie lub tętno, omdlenie, krwawienia bez urazu
- moczowym (nerki) – zdecydowanie mniejsza ilość oddawanego moczu
- neurologicznym – apatia, nadmierna senność, niechęć do jedzenia, silny ból głowy, nietypowe zachowanie dziecka.

U części chorych może dochodzić do powikłań kardiologicznych, wstrząsu i niewydolności wielonarządowej.

Czy można ją wykryć w badaniach

Nie ma niestety jednoznacznego testu, który mógłby potwierdzić lub wykluczyć PIMS. Wiadomo jednak, że daje on charakterystyczne zaburzenia w badaniach laboratoryjnych (a także ich zmianę w czasie), które pomagają w rozpoznaniu. Są to m.in.: znaczne podwyższenie różnych wykładników stanu zapalnego, obniżenie stężenia limfocytów w morfologii, zaburzenia jonów i białek, a także wysokie stężenie markerów uszkodzenia serca.

Jak przebiega leczenie

O ile COVID-19 o łagodnym przebiegu może być leczony w domu pod opieką lekarza, o tyle każde dziecko, u którego istnieje podejrzenie PIMS, powinno być kierowane do szpitala. Wynika to z dwóch powodów:

- stan zdrowia dziecka może się gwałtownie pogorszyć (najczęściej około piątego lub szóstego dnia od początku objawów)
- mogą pojawić się groźne powikłania, np. tętniaki naczyń wieńcowych serca – zarówno na początku choroby, jak i po kilku tygodniach.

Chorobę leczy się specjalistycznymi lekami podawanymi w szpitalu: immunoglobulinami, glikokortykosteroidami dożylnymi, lekami biologicznymi. Wczesne rozpoznanie choroby i rozpoczęcie leczenia zazwyczaj szybko poprawia stan zdrowia dziecka, zmniejsza także ryzyko powikłań.

[Wytyczne grupy eksperckiej przy Polskim Towarzystwie Pediatrycznym i konsultancie krajowym w dziedzinie pediatrii dotyczące postępowania z dzieckiem z PIMS](#)

Projekt badawczy MOIS-CoR

W ramach badania MOIS CoR gromadzone są dane dotyczące zachorowań na zespoły zapalne u dzieci w czasie pandemii COVID-19 w Polsce. Częścią projektu jest rejestr chorób zapalnych, zgłaszanych przez lekarzy. Dzięki niemu szybciej i lepiej lekarze poznają chorobę – mogą obserwować, ile jest przypadków PIMS w Polsce i jak ta choroba przebiega.

[Projekt badawczy MOIS CoR](#)

[Rejestr pacjentów z wieloukładowym zespołem zapalnym powiązany z COVID-19](#)
